

ایران

• صاحب امتیاز:

خبرگزاری جمهوری اسلامی

• مدیر مسئول:

صادق حسین جابری انصاری

• سردبیر:

هادی خسروشاهین

• مؤسسه فرهنگی - مطبوعاتی ایران

• رئیس هیات مدیره: صادق حسین جابری انصاری

• مدیرعامل: علی متقیان

• تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ • فاکس: ۸۸۷۶۱۲۵۴ • ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ • امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰

• پیامک: ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ • روابط عمومی: صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۳۸۸

• نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸ • توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های ایران و مؤسسه جام جم

• سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ در شرکت NISCERT

• پدیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ • انتشارات مؤسسه فرهنگی- مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۰۴۱۱۳

نقل قول

تئاتر نباید اسیر ستاره محوری شود

در زندگی معمولی مان هم هر عملی مجاز نیست، نمی توانم در این امر دخالتی کنم، اما دست و پای کار خلاقانه هرگز نباید بسته شود. اگر خلاقیتی در کار وجود داشته باشد وریشه تفکر، خلاقیت و اندیشه داشته باشد، جایگاه آن متفاوت خواهد بود. راه را به تماشاگر اشتباه نشان داده‌اند. اگر بخوایم صرفاً به تماشای یک نمایش بنشینم که فلان بازیگر در آن نقش ارد اصلاکار درستی نیست، اینکه دوست دارم آن بازیگر را ببینم و کاری به خوب و بد بودن یا تأثیر گذاری آن نمایش تئاتر نداشته باشم اشتباه است. معتقدم انواع کارهای تجاری، نمایشی و ظاهری وجود دارد؛ اما کارهای ارزشمند فرهنگی وبا درون مایه‌های خلاق هم وجود دارد و این چیزی است که همه به آن نیاز دارند. مهم این است که در این گونه کارها قریب کاری، کاسپ کاری و گول زدن مردم و سرکیسه کردن وجود نداشته باشد، هر کسی سلیقه‌ای دارد و هر کدام تعریف و جایگاهی دارد که البته معتقدم تعریف تئاتر همان تفکر و اندیشه است.

صحبت‌های ایرج راد پیشکسوت سینما، تلویزیون و تئاتر با ایرنا

در جلسه شورای سیاست گذاری نوزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر مطرح شد

«سرزمینی مرغ» تا رونق نگارخانه‌ها

گزارش

گروه فرهنگی

نیست و می‌توانند از منظرهای اجتماعی، فرهنگی، تاریخی و حتی اقتصادی مورد توجه قرار گیرد. بنابراین اگر این بخش صرفاً به نمایش مجموعه‌ای از آثار با یک موضوع مشترک محدود نشود، می‌تواند به بستری برای بازتاب تفاوت‌های فرهنگی و زیست‌محیطی استان‌ها تبدیل شود.

از سوی دیگر، پیشنهاد تشکیل شوراهای سیاست‌گذاری استانی نشان می‌دهد مسأله صرفاً برگزاری چند نمایشگاه در خارج از تهران نیست؛ بلکه بحث بر سر ایجاد سازوکارهای پایدارتر برای مشارکت جامعه هنری استان‌هاست. اگر چنین ساختاری استمرار پیدا کند، جشنواره می‌تواند از یک رویداد مقطعی به عاملی برای تقویت شبکه‌های هنری در استان‌ها تبدیل شود.

جشنواره به عنوان ابزار تقویت زیرساخت هنرهای تجسمی

بخش مهم دیگری از اظهارات مطرح شده، به نقش جشنواره در شکل‌گیری و تقویت انجمن‌های هنرهای تجسمی استان‌ها مربوط می‌شود. این موضوع، جشنواره را از یک رویداد صرفاً نمایشگاهی فراتر می‌برد و برای آن کارکردی زیرساختی تعریف می‌کند. در بسیاری از حوزه‌های فرهنگی، یکی از چالش‌های اصلی، فاصله میان برگزاری رویدادهای پرمخاطب و ایجاد ساختارهایی پایدار برای فعالیت هنرمندان است. یک جشنواره ممکن است در مدت کوتاهی توجه رسانه‌ها و مخاطبان را به خود جلب کند، اما اثرگذاری بلندمدت آن زمانی بیشتری می‌شود که بتواند به ایجاد ارتباط میان هنرمندان، نگارخانه‌ها، انجمن‌ها و نهادهای فرهنگی کمک کند. از این منظر، مشارکت دادن نگارخانه‌ها نیز اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. معاون هنری وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تأکید کرده است که همه برنامه‌ها نباید در فضاهای اختصاصی جشنواره برگزار شود. این نگاه، در صورت اجرای

درست، می‌تواند شبکه عرضه آثار را گسترش دهد و جشنواره را از یک مکان مشخص به مجموعه‌ای از فضاهای هنری در سطح شهر و حتی کشور تبدیل کند.

هم افزایی میان فجرهای هنری فرصت یا چالش اجرایی؟

پیشنهاد برگزاری همزمان جشنواره هنرهای تجسمی فجر با جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر، یکی دیگر از محورهای قابل توجه این جلسه است. ایده اصلی این است که با استفاده مشترک از ظرفیت‌های موجود، نمایشگاه‌ها و اجراهای هنری بتوانند به فضاهای یکدیگر راه پیدا کرده و در نتیجه، مخاطبان هر حوزه با حوزه‌های دیگر نیز ارتباط برقرار کنند.

این پیشنهاد را می‌توان بخشی از یک نگاه گسترده‌تر به رویدادهای فجر دانست؛ نگاهی که به جای فعالیت جداگانه جشنواره‌های هنری، به دنبال ایجاد یک شبکه فرهنگی در مقطع برگزاری فجر است. برای نمونه، قرار گرفتن آثار تجسمی در فضاهای انتظار تالارهای نمایش می‌تواند مخاطبانی را که الزاماً مخاطب تجسمی هنرهای تجسمی نیستند، با این آثار مواجه کند. در مقابل، حضور برخی اجراها در نگارخانه‌ها نیز می‌تواند تجربه متفاوتی برای مخاطبان هنرهای تجسمی ایجاد کند.

آچه‌ا از مباحث مطرح شده برای نوزدهمین جشنواره هنرهای تجسمی فجر قابل برداشت است. تلاش برای تغییر نقش جشنواره از یک رویداد محدود به زمان و مکان مشخص، به بستری گسترده‌تر برای ارتباط میان هنرمندان، استان‌ها، نگارخانه‌ها و دیگر رشته‌های هنری است. تداوم موضوع آب، تقویت بخش‌های استانی، توجه به انجمن‌های هنری و گسترش همکاری با نگارخانه‌ها، هر کدام می‌توانند بخشی از این تغییر رویکرد باشند. میزان تحقق این اهداف اما به چگونگی تبدیل این پیشنهادها به سازوکارهای اجرایی و پایدار وابسته خواهد بود.

یادداشت

سعید روزنامه‌نگار و منتقد هنری

از ایده تا اجرا در فرآیند جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران

وقتی ایران فقط تهران نیست

جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران، اهم رشته‌های هنرهای تجسمی را دربرمی‌گیرد و چون از سراسر کشور هنرجو-هنرمند برای کارگاه‌های جشنواره پذیرفته می‌شود، واجد صفت ملی به معنای واقعی کلمه است. انتخاب هنرجویان ۱۸ تا ۲۵ ساله از همه استان‌های کشور که با پارامترهای مختلف مانند خلاقیت و توانایی هنری، فهم درست از هنرهای تجسمی، اجرای نسبتاً ماهرانه و از همه مهم‌تر زیست در فضای هنری انتخاب می‌شوند، جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران را به جشنواره‌ای سراسری و فرآیندمحور بدل کرده است. (یکی از معیارهای مهم دبیر استاد کارگاه برای انتخاب هنرجویان، تعلق‌شان به مناطق و شهرهای کم‌برخوردار است تا بتوانند از امتیاز حضور در کارگاه با استادان مرز در سطح ملی بهره‌بگیرند. کسانی که در شهرهای بزرگ هستند، امکان دسترسی به مواد آموزشی و استاد را بیشتر در اختیار دارند.)

موضوع بسیار مهمی که در جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران باید به آن توجه کنیم و مدیران مراکز فرهنگی در سراسر کشور به آن اهتمام ویژه داشته باشند، مسأله همیشینی با گروه همسالان هنری برای هنرمندان-هنرجویان جوان است که از کارکردهای مهم جشنواره به شمار می‌رود و حضور جوانان در کارگاه‌های جشنواره، به نحوی استفاده از این امکان و امتیاز جشنواره است. به‌طور معمول نمی‌توان این تعداد هنرمند جوان و پیشکسوت را در یک جا جمع کرد. دومین نکته این است که جشنواره، مبتنی بر خلق زنده اثر است. یعنی بخشی از فرآیندمحوری جشنواره در اینجا شکل می‌گیرد. هنرجویان کارگاه‌های استادان در رشته‌های مختلف، در مدت ۳ روز اثری را خلق می‌کنند که با هدف آموزش، تبیین و پرورش نگاه هنرجو در خلق اثر و در نهایت ساخت و پرداخت زیبایی‌شناسانه یک اثر با موازین و معیارهای آن رشته است. کارگاه‌های جشنواره صرفاً یک مدت کوتاه سه روزه برای ساخت یک اثر نیست، بلکه فرصتی است برای گفت‌وگو و تبادل اندیشه و آموختن تکنیک‌های استاد کارگاه و حتی بحث و جدل و کنکاش درباره آن.

نکته مهم و مهم در مزیت‌های این جشنواره، تمرکززدایی است. در برنامه‌های هنری و فرهنگی، چند سالی است که شعار «ایران فقط تهران نیست» مطرح شده است. جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران، پیش از طرح این شعار به این مقوله اهمیت داده است. در این جشنواره، «ایران فقط تهران نیست»، صرفاً یک شعار نیست؛ بلکه هدفی است که اجرا شده است. غیر از سه دوره که به علت شیوع بیماری کرونا جشنواره به صورت غیرحضوری برگزار شد و یک دوره که مثل نوبت رسیدن به استان تهران بود، در ادوار این جشنواره شهرهایی مثل گرگان، اردبیل، تبریز، سمنج، ایلام، بیرجند، کرمان، نیشابور، ارومیه، ماهشهر، شیراز، کرمانشاه، مشهد و... میزبان بوده‌اند. تنوع میزبان‌ها صرفاً مسأله‌ای جغرافیایی نیست و موضوعی کاملاً فرهنگی است که تنوع شهرها به نوعی تنوع زیستی- فرهنگی و بهره‌گیری از اقلیم‌های متعدد برای کار هنری و حتی حضور هنرمندان است. از یک سو هر جشنواره‌ای که در یک شهر برگزار می‌شود، فرهنگ‌سازی می‌کند و زمینه‌ای را برای تأمین زیرساخت‌های فرهنگی و هنری آن شهر فراهم می‌کند. اهمیت دادن به هنر در شهرهای مختلف می‌تواند یک استراتژی مدیریتی در فرهنگ و هنر باشد و حضور هنرمندان در یک شهر، علاوه بر جذابیت‌های بصری برای میهمانان، برای مردم شهر میزبان این اتفاق مهمی محسوب می‌شود. از دیگر سو، جشنواره هر سال به گردهمایی هنرمندان پیشکسوت و جوان منجر می‌شود. در هر دوره بیش از ۱۵۰ هنرمند-هنرجوی جوان و بیش از ۳۰ استاد هنر در جشنواره حضور دارند که برگزاری این کارگاه‌ها و همچنین جلسات سخنرانی به یک دوره انتقال تجربه شباهت پیدا می‌کند؛ دوره‌ای که هر دانشجویی با شرکت در آن، تجربیاتی را کسب می‌کند که در هیچ ترم دانشگاهی آنها فرا نمی‌گیرد. جشنواره هنرهای تجسمی جوانان ایران، در ادوار اخیر مسائلی اجتماعی و فرهنگی متعددی ایجاد کرده که به آنها خواهیم پرداخت. مسأله حمایت بنیاد ملی نخبگان از برگزیدگان جشنواره به عنوان استعدادهای برتر، موضوعی است که باید بیشتر درباره آن بنویسیم.

ایران در قاب فرهنگ روسیه؛ تداوم روزهای فرهنگی با اجرای ارکستر ملی

گروه فرهنگی/ آیین رسمی گشایش «روزهای

فرهنگی ایران در روسیه» با حضور وزیران فرهنگ و ارشاد جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه و جمعی از مقام‌های فرهنگی و علاقه‌مندان به هنر و تمدن ایران در تالار مشهور «پالاشو تئاتر» مسکو برگزار شد. این مراسم با اجرای موسیقی ملی ایران و حضور حدود هزار و ۷۰۰ نفر از شهروندان روسیه، جلوه‌ای از ظرفیت‌های فرهنگی و هنری دو کشور را به نمایش گذاشت.

مراسم با اجرای سرودهای ملی ایران و روسیه آغاز شد و در ادامه، هنرمندان ارکستر موسیقی ملی ایران به اجرای قطعاتی از موسیقی ایرانی و یک اثر روسی پرداختند. این ارکستر به رهبری همایون رحیمیان و با همراهی مجتبی عسگری به عنوان خواننده روی صحنه رفت و در این برنامه از ۲۰ ساز ایرانی و خارجی استفاده شد. اجرای قطعات ایرانی در کنار یک اثر روسی، جلوه‌ای از تعامل و گفت‌وگوی میان دو سنت موسیقایی را به نمایش گذاشت.

در بخش آغازین مراسم، سیدعباس صالحی

«ایران» را در صفحه‌های مجازی دنبال کنید

امام سجاد(ع)؛

از دست دادن دوستان نوعی «غریبی» است.

سخن‌روز

کشف الغمه، ج ۲، ص ۷۵ و ۱۰۲

دومین فیلم

«بابک خواجه‌پاشا» در مسیر اسکار

فیلم سینمایی «سرزمین فرشته‌ها» به کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی منوچهر محمدی، نماینده سینمای ایران در نودونهمین دوره جوایز اسکار شد. این فیلم در چهل و چهارمین جشنواره فیلم فجر با کسب ۵ سیمرغ بلورین و ۸ دیپلم افتخار، پرافتخارترین فیلم این دوره شناخته شد. در «سرزمین فرشته‌ها» که داستانی شاعرانه درباره جبهه‌های غزه دارد، سولاف فواخرچی بازیگر مطرح سوری به عنوان بازیگر اصلی ایفای نقش می‌کند. / **ایران**

یادداشت

بهرروز شعبیعی
فیلمساز

چرا باید فیلم کوتاه دید؟

فیلم کوتاه

در ابتدا فقط فیلم کوتاه بود، جادوی سینما با پلان‌های اندک آغاز و در طول زمان متحول شد و سایه فیلم‌های بلند و سریال‌ها بر سران سنجینی کرد. اما اینک به لطف پیشرفت تکنولوژی و تعدد رسانه‌های تصویری و شبکه‌های مجازی، فیلم کوتاه پاسخگوی نیاز مردمی است که با توجه به انبوه تولیدات بصری، برای دیدن وقت کم می‌آورند. فیلم کوتاه حالا قسمتی جدانشدنی از زندگی روزمره ما شده است. مسائل اجتماعی، سیاسی، شرایط اقتصادی و فرهنگی، فناوری‌های نوین و ابداعات روزافزون در حوزه رسانه، فیلم کوتاه را از دامنه رکود و انزوا و عقب‌رفت، دور نگه داشته است. امروز فیلم‌های کوتاه حلقه‌های واسطه برای تقویت حافظه جمعی و ماندگاری فرهنگ یک ملت شده‌اند. ما آمده‌ایم تا روایت کنیم. ما آمده‌ایم و مخاطب آماده‌تر! آنچه مسلم است، جامعه امروز و جوانان، مسائلی نو و پرسش‌هایی جدید دارند؛ اما چگونه باید پرسید و جواب چیست؟ یا بهتر بگوییم کرد؟ چرا که حاشیه‌ها دیگر مهم نیستند و مردم دیگر وقت آن را ندارند که ساعت‌ها برای دریافت یک پیام، زمان بگذرانند. دنیای آینده دنیای فیلم کوتاه است.

در اینجا فیلم کوتاه اگر بتواند با زبان صریح خود، واقعیت‌های پنهان‌مانده از دید نخبگان، دولت‌ها و جامعه را روایت کند، تعامل «مردم با مردم»، «مردم با نخبگان» و «نخبگان با دولت» شکل جدی‌تر به خود می‌گیرد و تبدیل به گفت‌وگویی اثرگذار می‌شود. از همین رو، ما ابزارای قوی برای شکل‌گیری و تداوم حیات جامعه مدنی هستیم. در این میان، عرصه فیلم کوتاه هر چقدر کم‌زمان، اندک، شاعرانه و لطیف هم که باشد عرصه پیکار است. عرصه استفاده از امکانات محدود و شگفتی‌های آنی انبوه. نبرد نابرابر با سایر رسانه‌ها، برای ساخت فیلم کوتاه، گروهی کوچک با بضاعتی نه در حد سایر تولیدات سینمایی، باید آماده پیکار شود و پیام و ایده خود را به صریح‌ترین شکل در میان انبوه آثار دیگران بیان کند، دیده شود و به حساب بیاید. بنابراین باید خلاق باشد. جسور باشد. نترسد. پیش برود و به قله برسد.

در اینجا بیننده وارد دنیایی می‌شود که با انبوه لوکیشن‌ها، شخصیت‌ها و داستان‌ها محاصره نشده است، او درگیر فضایی سرشار از ناگفته‌ها و خلاقیت‌ها می‌شود. در پس هر قاب و کلام، دنیایی پنهان است که باید درگیرش شود. آن‌هم در دقایقی اندک. دنیای امروز دنیای نتایج سریع و آتی است. کش دادن به کارش نمی‌آید و هر لحظه به‌مثابه پله‌ای است که باید از آن صعود کرد و در پله‌ای دیگر جای گرفت. دیدن فیلم کوتاه یک تجربه انرژی‌بخش‌ری همگان است.

خوشبختانه در ایران فیلم کوتاه با توجه به فعالیت‌های مستمر نهادهای سینمایی و از جمله انجمن، وارد دوران ثبات و پابری خود شده است. به باور بسیاری، فیلم کوتاه به دلیل سرعت روایی، اجتناب از استفاده از کلیشه‌های مرسوم و وجود قالب‌های سنت‌شکنانه‌اش، از جایگاه ویژه‌ای مخصوص برای نسل جوان برخوردار شده است. مؤید این موضوع هر برگزار شدن چهل و سومین جشنواره بین‌المللی فیلم کوتاه توسط انجمن سینمای جوانان ایران در همین ماه است. و سه سال یعنی چیزی فراتر از بلوغ. یعنی کامل شدن. فیلم کوتاه در طول این دوران، دگرگونی و البته تأثیرات فراوانی را به خود دیده است. در یکی دو سال گذشته اگرچه جنگ باعث محدودیت‌هایی شد اما از طرفی دیگر جریان فیلم کوتاه نشان داد توانایی بازچنگ‌آوری تجربه‌ای نو را برای مخاطبان درگیر با جنگ فراهم می‌کند. تجربه‌ای که در جشنواره امسال بخش ویژه‌ای به خود اختصاص داده و عیان‌تر از همیشه در معرض قضاوت و نقد قرار خواهد گرفت. می‌توان گفت امروز فیلم‌های کوتاه فرصتی عالی برای کنار زدن مرزها و مرزبندی‌ها هستند. شاید امروز وظیفه فیلم کوتاه روایت آن چیزی است که بر سر انسان معاصر می‌آید. برای همین هم می‌توان گفت که فیلم کوتاه نسبت به فیلم بلند، آزادتر و رهاتر است و سریع‌تر واکنش نشان می‌دهد.

این روزها راویان و مخاطبان فیلم کوتاه در ایران نسلی ممتازتر از نسل‌های پیشین هستند. نسلی که علاوه بر اندوخته‌ها و تولیدات بومی، با فیلم‌های روز جهان، انواع پلتفرم‌های بین‌المللی و داخلی، تنوع بی‌حد و حصر روایت‌های تصویری در شبکه‌های اجتماعی و دسترسی‌ری هوش مصنوعی نیز آشناست. نمی‌توان این قدرت نوظهور را نادیده گرفت. دنیا نیز ما را نادیده نگرفته و جولان فیلم‌های کوتاه ایرانی در جشنواره‌های بین‌المللی و کسب جوایز متعدد نشان از تثبیت موقعیت جوانان ایرانی در جریان‌سازی سینما دارد.

و نشست‌های تخصصی برگزار خواهد شد.

اکران فیلم‌های ایرانی نیز یکی از بخش‌های مهم این رویداد است که با هدف معرفی سینمای معاصر ایران به مخاطبان روس و ایجاد زمینه‌های همکاری میان